

فهرست مطالب

مقدمه.....	۳
تعریف مستمری بازماندگان.....	۳
۱- مستمری بازماندگان چیست؟.....	۳
شرایط برقراری مستمری.....	۳
۲- در چه شرایطی بازماندگان می‌توانند مستمری دریافت کنند؟.....	۳
۳- اگر شرط ۹۰ روز پرداخت حق بیمه در سال آخر وجود نداشته باشد، آیا بازماندگان مستمری می‌گیرند؟.....	۴
۴- اگر سابقه پرداخت حق بیمه بین ۱۰ تا ۲۰ سال باشد، مستمری چگونه محاسبه می‌شود؟.....	۴
۵- اگر سابقه بیمه بین یک تا ۱۰ سال باشد، آیا مستمری برقرار می‌شود؟.....	۴
افراد مشمول دریافت مستمری.....	۴
۶- همسر متوفی در چه شرایطی مستحق دریافت مستمری است؟.....	۴
۷- آیا ازدواج مجدد همسر متوفی موجب قطع مستمری می‌شود؟.....	۴
۸- اگر زوجه از دو همسر مستحق دریافت مستمری شود، چه مبلغی پرداخت خواهد شد؟.....	۴
۹- آیا دریافت حقوق بازنشستگی یا مستمری ازکارافتادگی شخصی مانع دریافت مستمری همسر متوفی است؟.....	۵
۱۰- آیا شرایط دریافت مستمری افراد تحت تکفل بازنشستگان و بیمه‌شدگان تغییر کرده است؟.....	۵
۱۱- فرزند دختر تا چه زمانی می‌تواند مستمری دریافت کند؟.....	۵
۱۲- فرزند پسر تا چه زمانی مشمول دریافت مستمری است؟.....	۵

چه کسانی مستمری بازماندگان تأمین اجتماعی می گیرند؟ شرایط دریافت، سهم همسر و فرزندان

- ۱۳- آیا اشتغال مجدد بازنشستگان نیز در این اصلاحیه پیش بینی شده است؟ ۶
- ۱۴- آیا پدر و مادر متوفی نیز می توانند مستمری دریافت کنند؟ ۶
- نحوه تقسیم مستمری ۶
- ۱۴- مستمری بازماندگان چگونه تقسیم می شود؟ ۶
- ۱۵- سهم همسر متوفی از مستمری چقدر است؟ ۶
- ۱۶- سهم هر فرزند از مستمری چقدر است؟ ۶
- ۱۷- سهم پدر و مادر از مستمری چقدر است؟ ۶
- ۱۸- آیا نوادگان نیز می توانند مستمری دریافت کنند؟ ۷
- موارد خاص ۷
- ۱۹- اگر بازنشسته یا ازکارافتاده مفقودالاثر شود، تکلیف مستمری چیست؟ ۷
- تخلفات و نکات حقوقی ۷
- ۲۰- آیا طلاق صوری برای دریافت مستمری قانونی است؟ ۷
- ۲۱- سازمان تأمین اجتماعی چگونه طلاق های صوری را بررسی می کند؟ ۷
- ۲۲- اگر مشخص شود طلاق صوری بوده است، چه اتفاقی می افتد؟ ۷
- ۲۳- اگر پس از مدتی شرایط قانونی دوباره برقرار شود، آیا مستمری قابل برقراری است؟ ۷

چه کسانی مستمری بازماندگان تأمین اجتماعی می گیرند؟ شرایط دریافت، سهم همسر و فرزندان

چه کسانی مستمری بازماندگان تأمین اجتماعی می گیرند؟ شرایط دریافت، سهم همسر و فرزندان
+ آخرین تغییرات قانون

مقدمه

مستمری بازماندگان یکی از مهم ترین حمایت های سازمان تأمین اجتماعی برای خانواده بیمه شدگان و مستمری بگیران متوفی است. با این حال، بسیاری از افراد درباره شرایط برقراری مستمری، افراد واجد شرایط، نحوه تقسیم آن، وضعیت ازدواج مجدد همسر، حقوق فرزندان و سایر مقررات مرتبط پرسش هایی دارند. در ادامه، مهم ترین احکام و مقررات مربوط به مستمری بازماندگان بر اساس قانون تأمین اجتماعی و قانون حمایت خانواده، به زبان ساده و در قالب پرسش و پاسخ ارائه شده است.

تعریف مستمری بازماندگان

۱- مستمری بازماندگان چیست؟

مستمری بازماندگان، حقوق ماهانه ای است که سازمان تأمین اجتماعی پس از فوت بیمه شده یا مستمری بگیر، در صورت احراز شرایط قانونی، به افراد واجد شرایط از خانواده وی پرداخت می کند.

شرایط برقراری مستمری

۲- در چه شرایطی بازماندگان می توانند مستمری دریافت کنند؟

بر اساس ماده ۸۰ قانون تأمین اجتماعی، مستمری بازماندگان در چهار حالت برقرار می شود:

- فوت بازنشسته؛
- فوت ازکارافتاده کلی؛
- فوت ناشی از حادثه ناشی از کار یا بیماری حرفه ای (بدون نیاز به سابقه پرداخت حق بیمه)؛

چه کسانی مستمری بازماندگان تأمین اجتماعی می گیرند؟ شرایط دریافت، سهم همسر و فرزندان

• فوت بیمه شده ای که حداقل یک سال سابقه پرداخت حق بیمه در ۱۰ سال آخر عمر داشته باشد و حداقل ۹۰ روز آن در آخرین سال حیات پرداخت شده باشد.

۳- اگر شرط ۹۰ روز پرداخت حق بیمه در سال آخر وجود نداشته باشد، آیا بازماندگان مستمری می گیرند؟
بله. اگر بیمه شده متوفی حداقل ۲۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد، بازماندگان از مستمری کامل برخوردار خواهند شد.

۴- اگر سابقه پرداخت حق بیمه بین ۱۰ تا ۲۰ سال باشد، مستمری چگونه محاسبه می شود؟
در این حالت، مستمری ماهانه متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه محاسبه و پرداخت می شود و مشمول حداقل مستمری نخواهد بود.

۵- اگر سابقه بیمه بین یک تا ۱۰ سال باشد، آیا مستمری برقرار می شود؟
خیر. در این شرایط مستمری ماهانه برقرار نمی شود و سازمان تأمین اجتماعی به ازای هر سال سابقه پرداخت حق بیمه، غرامتی معادل یک ماه حداقل دستمزد را به صورت یکجا پرداخت می کند.

افراد مشمول دریافت مستمری

۶- همسر متوفی در چه شرایطی مستحق دریافت مستمری است؟
همسر دائم بیمه شده یا مستمری بگير متوفی، در صورت احراز شرایط قانونی، از مستمری بازماندگان برخوردار می شود.

۷- آیا ازدواج مجدد همسر متوفی موجب قطع مستمری می شود؟
خیر. مطابق بند (۱) ماده ۴۸ قانون حمایت خانواده، ازدواج مجدد همسر دائم متوفی مانع دریافت مستمری یا حقوق وظیفه نیست.

۸- اگر زوجه از دو همسر مستحق دریافت مستمری شود، چه مبلغی پرداخت خواهد شد؟
در این صورت، بیشترین مستمری به وی تعلق می گیرد و امکان دریافت همزمان دو مستمری وجود ندارد.

چه کسانی مستمری بازماندگان تأمین اجتماعی می گیرند؟ شرایط دریافت، سهم همسر و فرزندان

۹- آیا دریافت حقوق بازنشستگی یا مستمری از کارافتادگی شخصی مانع دریافت مستمری همسر متوفی است؟

خیر. دریافت حقوق بازنشستگی، مستمری بازنشستگی یا مستمری از کارافتادگی شخصی مانع برخورداری از مستمری همسر متوفی نیست.

۱۰- آیا شرایط دریافت مستمری افراد تحت تکفل بازنشستگان و بیمه شدگان تغییر کرده است؟

بله. کمیسیون اجتماعی مجلس با اصلاح ماده ۸۶ قانون تأمین اجتماعی موافقت کرده است. هدف این اصلاحات، برخورداری عادلانه افراد تحت تکفل از مستمری، حمایت از نهاد خانواده و تقویت عدالت بیمه‌ای عنوان شده است. این مصوبه پس از طی مراحل قانونی و ابلاغ، قابلیت اجرا خواهد داشت.

۱۱- فرزند دختر تا چه زمانی می تواند مستمری دریافت کند؟

مطابق اصلاحات پیشنهادی، فرزند دختر تا ۲۳ سالگی می تواند از مستمری بازماندگان یا حقوق وظیفه والدین استفاده کند.

بر اساس اصلاحات پیشنهادی، در صورت اشتغال به تحصیل، امکان بهره‌مندی از مستمری افراد تحت تکفل تا پایان ۲۷ سالگی پیش‌بینی شده است.

۱۲- فرزند پسر تا چه زمانی مشمول دریافت مستمری است؟

تا ۱۸ سالگی و پس از آن، تنها در صورت ادامه تحصیل در دانشگاه و دارا بودن شرایط قانونی، از مستمری برخوردار خواهد بود.

بر اساس اصلاحات پیشنهادی، در صورت اشتغال به تحصیل، امکان بهره‌مندی از مستمری افراد تحت تکفل تا پایان ۲۷ سالگی پیش‌بینی شده است.

چه کسانی مستمری بازماندگان تأمین اجتماعی می گیرند؟ شرایط دریافت، سهم همسر و فرزندان

۱۳- آیا اشتغال مجدد بازنشستگان نیز در این اصلاحیه پیش بینی شده است؟

بله. در ماده ۵ اصلاحیه، اشتغال مجدد بازنشستگان با پرداخت حق بیمه و در مشاغلی که کمبود نیروی متخصص جوان وجود داشته باشد، مورد موافقت کمیسیون اجتماعی مجلس قرار گرفته است.

۱۴- آیا پدر و مادر متوفی نیز می توانند مستمری دریافت کنند؟

بله. در صورت احراز شرایط مقرر در قانون، پدر و مادر بیمه شده یا مستمری بگیر متوفی نیز از مستمری بازماندگان بهره مند می شوند.

نحوه تقسیم مستمری

۱۴- مستمری بازماندگان چگونه تقسیم می شود؟

مجموع پرداختی به بازماندگان معادل ۱۰۰ درصد مستمری استحقاقی متوفی است و مطابق ماده ۸۳ قانون تأمین اجتماعی میان افراد واجد شرایط تقسیم می شود.

۱۵- سهم همسر متوفی از مستمری چقدر است؟

همسر دائم متوفی ۵۰ درصد مستمری استحقاقی را دریافت می کند. اگر متوفی بیش از یک همسر دائم داشته باشد، این سهم به طور مساوی میان آنان تقسیم خواهد شد.

۱۶- سهم هر فرزند از مستمری چقدر است؟

هر فرزند یا فرزندخوانده واجد شرایط، ۲۵ درصد مستمری استحقاقی را دریافت می کند. اگر پدر و مادر هر دو فوت کرده باشند، سهم هر فرزند ۵۰ درصد خواهد بود.

۱۷- سهم پدر و مادر از مستمری چقدر است؟

هر یک از والدین واجد شرایط، ۲۰ درصد مستمری استحقاقی را دریافت می کنند.

چه کسانی مستمری بازماندگان تأمین اجتماعی می‌گیرند؟ شرایط دریافت، سهم همسر و فرزندان

۱۸- آیا نوادگان نیز می‌توانند مستمری دریافت کنند؟

بله. در موارد پیش‌بینی‌شده در قانون، نوادگان دختر واجد شرایط نیز می‌توانند از مستمری بازماندگان بهره‌مند شوند.

موارد خاص

۱۹- اگر بازنشسته یا از کار افتاده مفقودالاثر شود، تکلیف مستمری چیست؟

اگر بازنشسته یا از کار افتاده کلی به مدت ۶ ماه مستمری خود را مطالبه نکند (برای مثال مفقودالاثر شود)، بازماندگان واجد شرایط می‌توانند درخواست برقراری موقت مستمری کنند. در صورت احراز حیات، مستمری دوباره به شخص اصلی پرداخت خواهد شد.

تخلفات و نکات حقوقی

۲۰- آیا طلاق صوری برای دریافت مستمری قانونی است؟

خیر. هرگونه طلاق صوری با هدف دریافت مستمری بازماندگان، سوءاستفاده از قانون محسوب می‌شود.

۲۱- سازمان تأمین اجتماعی چگونه طلاق‌های صوری را بررسی می‌کند؟

سازمان تأمین اجتماعی با انجام بررسی‌های میدانی، استعلام‌های لازم و احراز وضعیت شغلی و خانوادگی متقاضی، واقعی بودن شرایط را بررسی می‌کند.

۲۲- اگر مشخص شود طلاق صوری بوده است، چه اتفاقی می‌افتد؟

در صورت احراز تقلب یا صوری بودن طلاق، سازمان از برقراری یا ادامه پرداخت مستمری خودداری می‌کند.

۲۳- اگر پس از مدتی شرایط قانونی دوباره برقرار شود، آیا مستمری قابل برقراری است؟

بله. هر زمان فرد شرایط قانونی از جمله نداشتن شغل و همسر را احراز کند و سایر ضوابط قانونی نیز برقرار باشد، مستمری بازماندگان مجدداً برقرار خواهد شد.

چه کسانی مستمري بازماندگان تأمين اجتماعي مي گيرند؟ شرايط دريافت، سهم همسر و فرزندان

رصدخانه منابع انساني افق
انسان محوري، فرصت آفريني و قابليت افزايي

رصدخانه منابع انساني (ofoghhr.com)